

1. Назив предмета: **Савремени руски језик Г-1**

2. Трајање предмета: (једносеместрални/двосеместрални)

3. Да ли је предмет изборни или обавезни: обавезни

4. Семестар у ком се предмет слуша: 1.

5. Број бодова који студент остварује положеним предметом: 6

6. Време одржавања предавања: према важећем распореду часова за сваку од група (А, Б, В, Г)

7. Место одржавања предавања: 2а, 2б, Руски центар, 7а.

8. *Циљ предмета:* Студент ће стећи ограничену комуникативну, изговорну, ортографску, граматичку и лексичку компетенцију, тј. студент ће поседовати довољно лексичко знање да може да изрази суштину онога што жели да каже о одређеној, познатој теми; студент ће умети да се, на задовољавајућем граматичком и фонетском нивоу, изражава о познатим комуникативним ситуацијама и да добро контролише стечена граматичка знања.

9. *Садржај предмета:*

Ортографске вежбе: Савремена руска азбука; однос гласовног система и азбуке. Слововни принцип писања сугласника и самогласника. Означавање умекшаних сугласника. Меки и тврди знак као деони знаци. Основни принципи руског правописа. Фонематски (морфемски) правописни принцип. Историјски правописни принцип. Фонетски правописни принцип. Транслитерација. Диференцијални принцип. Употреба меког знака. Граматичка функција меког знака. Правила преношења речи на крају ретка.

Граматичке вежбе: Основи морфемике: морф, морфема; морфемска анализа речи; коренски и афиксални морфи (префиксални, суфиксални, интерфиксални, флексионички морфи). Основа речи. Изведене и неизведене речи. Глаголи кретања. Облик императива за изражавање позива на вршење радње. Именичке и глаголске парадигме;

Лексичке вежбе: Изражавање тврђења и одрицања. Синоними. Антоними. Хомоними. Указивање на стилске карактеристике речи (стандардна, књишка, разговорна лексика). Превод реченица са српског на руски (увежбавање датог лексичко-граматичког материјала). Лексичка обрада и превод текстова са руског на српски језик.

Говорне вежбе: Развој монолошке и дијалогске речи на руском језику на конкретне говорне теме.

Фонетске вежбе: Развој изговорних и интонационих навика у комуникацији на руском језику у фонетској лабораторији; аналитичко-имитативне вежбе; снимање студената и самокорекција.

Сви материјали с вежби биће доступни на систему за електронско учење moodle, у оквиру предмета **Савремени руски језик Г-1**.

10. *План часова по недељама:*

- 1) а) **Ортографске вежбе:** предмет ортографије; азбука руског језика, интерпункција.
б) **Граматичке вежбе:** – *почетници:* упознавање са основном литературом и садржајем вежби, врсте речи, класификација врста речи, увежбавање читања; – *непочетници:* род и број именица; множина именица.
в) **Лексичке вежбе:** – *почетници:* знакомство, приветствия; – *непочетници:* упознавање са основном литературом и садржајем вежби, лексика и граматика везана за тему «Знакомство. О себе»: превод дијалога, упитне реченице.
г) **Говорне вежбе (почетници):** Знакомство. – (*непочетници:*) увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Упознавање».
д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора палатализованих и веларизованих гласова руског језика у фонетској речи; редукције вокалских гласова; икање и акање; фонетске аналитичко-имитативне вежбе.
- 2) а) **Ортографске вежбе:** морфолошки принцип руског правописа; кључна правила, диктат.
б) **Граматичке вежбе:** – *почетници:* лексичко-граматичка подела именица, категорија рода, именичке деклинације; – *непочетници:* генитив (родительный, родительный партиципный, счетная форма).
в) **Лексичке вежбе:** – *почетници:* знакомство (наставак); – *непочетници:* појам речничке одреднице, глаголи «звать, называть, называться», синонимски низ са основним значење «дать имя», руска имена.
г) **Говорне вежбе (почетници):** Знакомство. (*непочетници:*) Увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Породица».
д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова с акцентом на увежбавању алтернација звучних гласова с беззвучнима и обрнуто, десосноризација; фонетске аналитичко-имитативне вежбе.
- 3) а) **Ортографске вежбе:** фонетски принцип руског правописа; кључна правила; диктат.
б) **Граматичке вежбе:** – *почетници:* присвојне заменице, глагола: глаголске основе, прва и друга конјугација; – *непочетници:* генитив (наставак); устаљени изрази с генитивом на –у
в) **Лексичке вежбе:** – *почетници:* немного о себе; – *непочетници:* лексика и граматика везана за тему «Брак. Семья»: ЛСГ „выйти замуж/жениться“, посесивни генитив, превод публицистичког текста (са руског и на руски).
г) **Говорне вежбе (почетници):** Моя семья. (*непочетници:*) увежбавање лексике, монолога и дијалога речи на тему «Кућа, стан».
д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова с акцентом на артикулационој класификацији сугласничких гласова; редукција вокала, палатализација као допунска

артикулација; увежбавање ритмичности руске речи; фонетске аналитичко-имитативне вежбе.

- 4) а) **Ортографске вежбе:** историјски принцип руског правописа; кључна правила; диктат.
б) **Граматичке вежбе:** – *почетници*: категорија броја код именица (појам једнине, множине, именице које немају множину, именице које немају једнину). Номинатив (основна значења номинатива); – *непочетници*: локатив (предложный падеж, местный падеж).
в) **Лексичке вежбе:** – *почетници*: немного о себе (наставак); – *непочетници*: Мой дом – моя крепость. Глаголи «стоять, лежать, висеть, ставить, класть, вешать, поставить, положить»
г) **Говорне вежбе (почетници):** Моя семья. (**непочетници**): Увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Кућа, стан».
д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова; увежбавање ритмичности руске речи; фонетске аналитичко-имитативне вежбе.
- 5) а) **Ортографске вежбе:** диференцијални принцип руског правописа, кључна правила, диктат, припрема за колоквијум.
б) **Граматичке вежбе:** – *почетници*: личне заменице, категорија вида, садашње и просто будуће време; – *непочетници*: остали падежи.
в) **Лексичке вежбе:** – *почетници* семья, брак; – *непочетници*: синоними, појам доминанте, синонимски низ са доминантом „дом“, превод књижевног текста (са руског и на руски)
г) **Говорне вежбе (почетници):** Дом, квартира. (**непочетници**): увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Град, градски превоз».
д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова; увежбавање фонетске транскрипције: први степен редукције после тврдих и меких сугл. гласова; увежбавање ритмичности руске речи; фонетске аналитичко-имитативне вежбе.
- б) а) **Ортографске вежбе:** меки и тврди знак; диктат, припрема за колоквијум, интерактивни диктати.
б) **Граматичке вежбе:** – *почетници*: придеви: тврда мека промена, подела придева према значењу, именско-предевска синтагма; – *непочетници*: инструкције за израду домаћег рада; патроними и презимена.
в) **Лексичке вежбе:** – *почетници*: семья, брак (продолжение); – *непочетници*: појам вођеног састава, писање вођеног састава на основу илустрације (нпр. слике В. Поленова «Московско двориште»). Анализа састава.
г) **Говорне вежбе (почетници):** Дом, квартира. (**непочетници**): увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Град, градски превоз».
д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова; увежбавање фонетске транскрипције: други степен редукције после тврдих и меких сугл. гласова; увежбавање ритмичности руске речи; аналитичко-имитативне и комуникативне вежбе; припрема за оцењивање увежбаног.

- 7) а) **Ортографске вежбе:** слова *э* и *е* у руском језику, самогласници после шуштавих; диктат, припрема за колоквијум.
- б) **Граматичке вежбе:** – **почетници:** показне заменице, заменице *этот* и *тот*, двочлана реченица (N1 + Vfin и N1+ N1); – **непочетници:** придевска промена; придеви који се мењају по заменичкој промени (придеви типа *лисий*).
- в) **Лексичке вежбе:** – **почетници:** колоквијум; – **непочетници:** усмено описивање куће/стана (на основу илустрације, нпр. Х. Бидstrup «Модернизм»), лексичко-граматичке конструкције са значењем поређења.
- г) **Говорне вежбе (почетници):** Дом, квартира; увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Мој дан».
- д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова с акцентом на увежбавању „прозодијског језгра”; акцентовани вокалски гласови између меких сугласничких; затвореност/отвореност вокала, акомодација вокала; увежбавање ритмичности руске речи; аналитичко-имитативне и комуникативне вежбе; припрема за оцењивање увежбаног.
- 8) а) **Ортографске вежбе:** самогласници после слова *ц*; префикси *пре-* и *при-*; диктат, колоквијум.
- б) **Граматичке вежбе:** – **почетници:** генитив (основна значења генитива), колокације број + именица, број + придев + именица; – **непочетници:** колоквијум.
- в) **Лексичке вежбе:** – **почетници:** дом, квартира; **непочетници:** Тише едешь, дальше будешь. Врсте саобраћајних средстава. Локатив. Инструментал; – **почетници:** мой день.
- г) **Говорне вежбе (почетници):** Городской транспорт. (**непочетници**) увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «У продавници, на пијаци».
- д) **Фонетске вежбе:** читање текста са снимањем и анализом грешака у изговору; самокорекција; оцењивање (20 поена).
- 9) а) **Ортографске вежбе:** сугласници у оквиру корена; диктат.
- б) **Граматичке вежбе:** – **почетници:** основни бројеви, колокације број + именица, број + придев + именица; – **непочетници:** анализа грешака из домаћег; кратки и дуги облици придева.
- в) **Лексичке вежбе:** – **почетници:** мой день; – употреба глагола кретања без и са префиксом. Локатив. Акузатив. Увежбавање писања питања за одређени текст.
- г) **Говорне вежбе (почетници):** Городской транспорт. (**непочетници**): увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «У продавници, на пијаци».
- д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова; алтернације звучних сугласничких гласова с безвучнима; десоноризација; увежбавање ритмичности руске речи; фонетске аналитичко-имитативне и комуникативне вежбе; припрема за колоквијум.
- 10) а) **Ортографске вежбе:** именице са једним или два слова *н*; диктат.

- б) **Граматичке вежбе:** – *почетници*: акузатив (основна значења акузатива), прелазност/непрелазност, објекат; – *непочетници*: кратки и дуги облици придева (наставак); компаратив (синтетички и аналитички облици, конгруентни компаратив).
- в) **Лексичке вежбе:** – *почетници*: работа, учеба; – *непочетници*: разумевање текста на слух, атноними, мали водич кроз град (увежбавање пређених лексичко-граматичких конструкција), императив.
- г) **Говорне вежбе (почетници):** Мой день. (**непочетници**): увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Српска и руска национална кухиња, рецепти».
- д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова; увежбавање ритмичности руске речи; фонетске аналитичко-имитативне и комуникативне вежбе; припрема за колоквијум.
- 11) а) **Ортографске вежбе:** придевски суфикси; диктат, аудио диктати.
- б) **Граматичке вежбе:** – *почетници*: глаголи кретања без префикса; – *непочетници*: компаратив (наставак); суперлатив.
- в) **Лексичке вежбе:** – *почетници*: припрема за испит; – *непочетници*: мали руско-срског и српко-руског речник на тему «Саобраћај», превођење краћих текстова на тему «Саобраћај» (са руског и на руски).
- г) **Говорне вежбе (почетници):** Мой день. (**непочетници**) увежбавање лексике, монолога и дијалога на тему «Српска и руска национална кухиња, рецепти».
- д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова; алтернације непалатализованих гласова с палатализованима; увежбавање ритмичности руске речи; колоквијум (25 поена).
- 12) а) **Ортографске вежбе:** редни бројеви; заменице; диктат; припрема за испит.
- б) **Граматичке вежбе:** *почетници/непочетници*: припрема за испит.
- в) **Лексичке вежбе:** *почетници/непочетници*: припрема за испит.
- г) **Говорне вежбе (почетници и непочетници):** Понављање обрађених тема, припрема за усмени испит.
- д) **Фонетске вежбе:** увежбавање изговора на материјалу монолошких и дијалошких текстова; увежбавање сегментног фонетског нивоа с ритмичношћу речи; припрема за усмени испит.

11. Оцењивање:

- 1) предиспитне обавезе (активност (15 поена) – израда домаћих задатака;
+колоквијум (20 поена)
+ похађање (5 поена)

из ортографских, граматичких, лексичких, говорних и фонетских вежби, УКУПНО 40 поена. Свако од професора даје максимално 40 поена за своје вежбе, па израчунавамо просечну вредност (макс. 40) за предиспитне обавезе из предмета *Савремени руски језик Г-1*.

2) писмени испит има четири компоненте
(1) диктат, (2) граматика, (3) превод са руског на српски (4) превод са српског на руски – 40 поена, сваки део по 10 поена.

3) усмени испит (разговор с лектором, изговор, граматика, лексика) – 20 поена

УКУПНО предиспитне обавезе + писмени + усмени испит = 100 поена

100 поена = 100%; Оцене према оствареном броју поена:

51–60 = 6 (шест);
61–70 = 7 (седам);
71–80 = 8 (осам);
81–90 = 9 (девет);
91–100 = 10 (десет).

12. *Испитна питања:*

НЕМА

13. *Списак обавезне литературе:*

а) **Ортографске вежбе:**

Валгина Н. С, Светлышева В.Н. *Орфографија и пунктуација* – Неолит, 2001

б) **Грамматичке вежбе:**

Рудан, Дојчило, Милица Добрић. *Давайте лучше говорить по-русски 1: грамматичка вежбања за I и II разред средње школе*. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, било које издање.

в) **Лексичке вежбе:**

Станковић, Богољуб (ред.). *Руско-српски речник*. Будућност, Матица српска, Руски јазык, Нови Сад – Москва, 1998.

г) **Говорне вежбе:**

Матрусова А. Н., Бегунц И. В. Голяк С. В. *Современный русский язык. Разговорные темы. Практическое пособие для студентов филологического факультета Белградского университета* (скрипта).

д) **Фонетске вежбе:**

Одинцова И. В. *Звуки. Ритмика. Интонација*. – Флинта–Наука, Москва, 2008.

14. *Списак препоручене литературе:*

а) **Ортографске вежбе:**

Драгиња Голубовић. *Руски правопис – практикум* – Београд, 1980.

б) **Грамматичке вежбе:**

Аванесов, Р. И. (ред.): *Орфоэпический словарь русского языка: произношение, ударение, грамматические формы*. Русский язык, Москва, било које издање.

Мароевич, Радмило. *Русская грамматика: сопоставительная грамматика русского и сербского языков с историческими комментариями*. Москва – Белград, 2001.

Рудан, Дојчило. *Давайте лучше говорить по-русски II: граматичка вежбања за III и IV разред средње школе*. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, било које издање.

Шведова, Н. Ю. (ред.). *Русская грамматика*. РАН, Институт русского языка им. В. В. Виноградова, Москва, 2005.

в) **Лексичке вежбе:**

Кузнецов, С. А. *Большой толковый словарь русского языка*. РАН, Институт лингвистических исследований, СПб, 2000.

Ожегов, С. И., Н. Ю. Шведова. *Толковый словарь русского языка*. РАН, Институт русского языка им. В. В. Виноградова, Москва, што новије издање.

г) **Говорне вежбе:**

Ермаченкова В.С. *Слово. Пособие по лексике и разговорной практике*, Златоуст, 2012.

д) **Фонетске вежбе:**

Муханов И. Л. *Интонация в практике русской диалогической речи*. – Русский язык. Курсы, Москва, 2006.

Каленчук М. Л., Касаткин Л. Л., Касаткина Р. Ф. *Большой орфоэпический словарь русского языка. Литературное произношение и ударение начала XXI века: норма и её варианты*. – М.: АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2012. — 1008 с.